

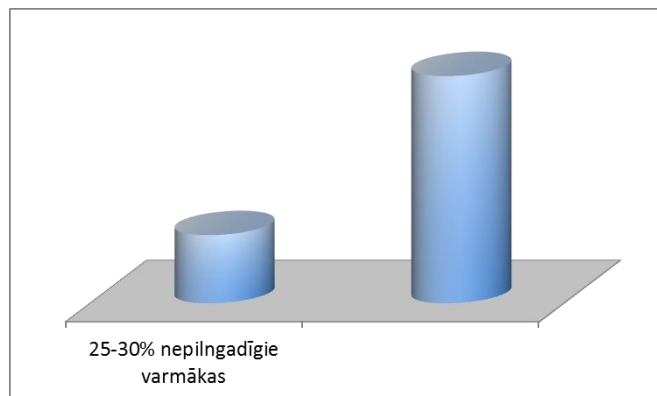
Informatīvs materiāls vecākiem par vienaudžu seksuālo vardarbību

Tikai pēdējos 20 gados sabiedrība ir pievērsusies vienaudžu seksuālās vardarbības problēmai, tās izpētei un efektīvas novēršanas programmu izstrādei

Kas ir vienaudžu seksuālā vardarbība?

Vienaudžu seksuālās vardarbības definīcija ir saistīta ar izmainītu seksuālo uzvedību, kas ietver piespiešanu, vecumam neatbilstošu seksuālu uzvedību un/vai partnerus, kas nav vienādā vecumā (Vizard et al 1995).

Problēmas aktualitāte:

25-35 % no visiem atklātajiem seksuālās vardarbības gadījumiem ir saistīti ar nepilngadīgiem varmākām (Masson and Erooga, 2006).

Lielākā daļa nepilngadīgo seksuālās vardarbības veicēju ir pusaudžu vecuma zēni, taču arī jaunāki bērni un meitenes veic seksuālu vardarbību pret vienaudžiem.

Vecumam atbilstoša/neatbilstoša seksuāla uzvedība:

	Vecumam atbilstoša seksuāla uzvedība	Izmainīta seksuālā uzvedība	Vecumam neatbilstoša seksuālā uzvedība
0–3 g.v.	Ģenitāliju aizskaršana un/vai berzēšana	Pastāvīga masturbācija, kas netiek pārtraukta pēc aizrādījuma	Nemitīgi aizskar un/vai berzē savas ģenitālijas, un/vai savaino tās
	Patīk būt kailam	Seksuālas spēles ar rotaļlietām (piemēram, attēlo dzimumaktu)	Ar vai bez drēbēm simulē seksu ar citiem bērniem
	Rāda citiem savas ģenitālijas	Piespiež citus bērnus iesaistīties seksuālās spēlēs	Orālais sekss
	Aizskar, aplūko bērnu vai pazīstamu pieaugušo intīmās ķermeņa daļas	Aizskar nepazīstamu pieaugušo ķermeņa intīmās daļas	Priekšmetu ievietošana savās vai citu ģenitālijās
	Runājot par seksuālām tēmām, var lietot slengu vai lamu vārdus, piemēram, „mēsls”, „drāzties” utt.	Bieži slepus novēro citus intīmos brīžos (piemēram, vannas istabā, pārgērbjoties u.tml.)	Seksuālas spēles, kas saistītas ar spēka pielietošanu
4–7 g.v.	Sevis aizskaršana, arī masturbācija	Publiski aizskar un/vai berzē savas ģenitālijas	Nemitīgi publiski vai privāti aizskar un/vai berzē savas vai citu ģenitālijas
	Skūpstīšanās un sadošanās rokās	Nemitīgi vēlas aizskart citu bērnu ķermeņa intīmās daļas	Ikdienā runā par seksuālām darbībām un dzimumaktu
	Imitē vai praktizē novērotu seksuālu uzvedību, piemēram, iekniebj otram dibenā	Bieži slepus novēro citus intīmos brīžos (piemēram, vannas istabā, pārgērbjoties u.tml.)	Vecumam neatbilstošas pārlietu lielas seksuālās zināšanas
	Spēles ar tā paša vecuma bērniem – „Parādi man savu un es Tev parādīšu savu”, „Dakterīšos”, „Mammās un tēvos”	Vēlas spēlēt seksuālas spēles ar daudz jaunākiem vai vecākiem bērniem	Piespiež citus bērnus spēlēt seksuālas spēles
8–12 g.v.	Sevis aizskaršana, arī masturbācija	Pārņemts ar masturbāciju	Uzmācīga masturbācija; var pārtraukt iesākto nodarbi, lai

Šis „Informatīvais materiāls vecākiem par vienaudžu seksuālo vardarbību” ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fondu finansiālu atbalstu. Par „Informatīvo materiālu vecākiem par vienaudžu seksuālo vardarbību” saturu atbild nodibinājums „Centrs Dardedze”.

92,07% jeb 21'404,80 LVL finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.

			masturbētu
	Skūpstīšanās un flirtēšana	lesaista vienaudžus priekšspēlē vai dzimumaktā ar drēbēm	lesaista kailus vienaudžus priekšspēlē vai dzimumsakaros
	Sarunas ar vienaudžiem par reproduktīviem jautājumiem	Pārlietu lielas seksuālās zināšanas	Dzimumakts ar lellēm, mazākiem bērniem vai dzīvniekiem
	Vienaudžiem stāsta un klausās neķītrus jociņus		Mutiski vai rakstiski seksuāli draudi vai sevis seksuāla pazemošana
	Aplūko bildes ar kailiem cilvēkiem	Interese par pornogrāfiju (internetā, maksas TV, DVD, žurnālos)	Nemitīga interese par pornogrāfiju, īpaši par bērnu pornogrāfiju
		Mēģina izrādīt ģenitālijas	Piespiež citiem izrādīt savas ģenitālijas un/vai citu ģenitāliju aizskaršana bez atļaujas
13–18 g.v.	Masturbācija vienatnē	Pārņemtība ar seksu	Uzmācīga masturbācija (īpaši publiska)
	Neķītri jociņi kultūras normu ietvaros un sarunas ar vienaudžiem par seksuālām tēmām	Interese par pornogrāfiju (internetā, maksas TV, DVD, žurnālos)	Nemitīga interese par pornogrāfiju, īpaši par bērnu pornogrāfiju
	Interese par pretējo dzimumu, seksuāli mājieni un flirtēšana	Neizvēlīgums dzimumattiecībās	Seksuāli kontakti ar jaunākiem bērniem, arī dzīvniekiem; piespiež citus stāties dzimumattiecībās
	Skūpstīšanās, apkampšanās un sadošanās rokās	Runā par seksuāli agresīvām tēmām vai neķītrības	Neķītri telefona zvani, eķhibicionisms, vujārisms u.tml.

Šis „Informatīvais materiāls vecākiem par vienaudžu seksuālo vardarbību” ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fondu finansiālu atbalstu. Par „Informatīvo materiālu vecākiem par vienaudžu seksuālo vardarbību” saturu atbild nodibinājums „Centrs Dardedze”.

92,07% jeb 21'404,80 LVL finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.

Ar vecumam atbilstošu partneri pēc savstarpējas vienošanās priekšspēle, dzimumakts	Ķermeņa robežu pārkāpšana	Seksuāli draudi vai sevis seksuāla pazemošana
Jūtas neērti, ja nepieciešams publiski atkailināties		Piespiež citus izrādīt savas ģenitālijas

Riska faktori un raksturīgās iezīmes:

- Bērni, kas veic seksuālu vardarbību pret vienaudžiem ir ar ļoti dažādu raksturojumu.
- Daudzi bērni, kas veic seksuālu vardarbību pret vienaudžiem paši cieš vai ir cietuši no seksuālas, fiziskas un/vai emocionālas vardarbības, vai bijuši liecinieki vardarbībai ģimenē.
- Pusaudžu puisiem, kas veic seksuālu vardarbību, raksturīgas nepietiekami attīstītas sociālās prasmes, izolācija, nepietiekamas zināšanas par seksualitāti, paaugstināts trauksmes līmenis, zems pašvērtējums, emocionāla vientulības izjūta un kognitīvās attīstības traucējumi.
- Seksualizēta uzvedība upurim nozīmīgi paaugstina risku ciest no seksuālas vardarbības.
- Visbiežāk upuri atrodas vardarbības veicēja tiešā tuvumā – māšas, brāļi, draugi vai kaimiņi.

Kur saņemt palīdzību?

Ja jums ir aizdomas, ka jums kāds zināms bērns izturas seksuāli vardarbīgā veidā pret vienaudžiem, tad Jums nekavējoties jāmeklē palīdzība:

<p>Nodibinājums „Centrs Dardedze” Cieceres iela 3a, Rīga, LV – 1002 Centrs Dardedze: 67600685, mob.tel.: 29556680, fakss: 67612614 E-pasts: info@centrsdardedze.lv</p>	<p>Allažu bērnu un ģimenes atbalsta centrs „Austrumi”, Allaži, Allažu pagasts, Siguldas novads. Tel: 67148606, 26818926 www.allazukrizucentrs.lv</p>
<p>Nodibinājums “Centrs Valdardze” Raiņa iela 9 f, Valmiera, LV – 4201 Tel:64220686 www.valdardze.lv</p>	<p>Dobeles novada Sociālā dienesta Sociālo pakalpojumu centrs, Atbalsta centrs ģimenēm un bērniem Dobeles, Brīvības iela 11, LV-3701 Tel: 25495425, 63721622, www.dobeles.lv</p>
<p>Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem “Paspārne” Talsu iela 39, Ventspils, LV 3602 Tel: 63661515, 22012434 www.kc-pasparne.lv</p>	<p>Nodibinājums Latgales Reģionālais atbalsta centrs „Rasas pārles” „Varavīksne”, Eglusala, Rugāju novads, LV – 4570 Tel: 64563493, 26538388 www.rasasperles.lv</p>
<p>Nodibinājums „Talsu novada krīžu centrs” Saules iela 7, Talsi, LV - 3201 Tel: 63291147, 29375549 www.krizucentrs.lv</p>	<p>Nodibinājums Zantes ģimenes krīzes centrs Skolas ielā 4, Zante, Kandavas novads, LV –3134 Tel: 26353631, fakss: 63155154, www.zanteberniem.lv</p>